

første Augustdage, var det, fordi der gennem de forudgaaende Maaneders Undersøgelser var kommet til at foreligge saa mange Kendsgerninger om den Situation, hvori Tobaksindustrien og Skotøjsindustrien befandt sig, at baade Handelsministeren — hvad der er utvivlsomt — og ogsaa Stats- og Finansministeren var blevet overbevist om, at en Importregulering var en Nødvendighed, enten den nu stred mod Venstres gamle Program eller ikke — jeg ved for Resten ikke af, at der i Venstres gamle Program staar et eneste Ord om Importregulering. Saaledes syntes jeg, man naturligt maatte opfatte Situationen, og det vilde i og for sig ikke undre mig. Den højtærede Statsminister er jo Frihandelsmand — det er jeg ogsaa —, den højtærede Statsminister har altid været Opportunist — det har jeg ogsaa søgt at være. Under Toldlovsforhandlingerne i Fjor og under Toldlovsforhandlingerne i 1906—08 havde jeg det Indtryk, at den højtærede Statsminister meget vel kunde tage et opportunistisk Hensyn til en vis Situation. Jeg kunde derfor meget vel tænke mig, at den højtærede Statsminister i de første Dage af August var kommet til det Resultat, at det var en Nødvendighed at komme ind paa en Importregulering. At det kunde medføre visse Protester fra udenlandske Magter, var en Selvfølge, og at der maatte forhandles diplomatisk derom, var naturligt, det maatte man kunne vide paa Forhaand. Nu oplyser imidlertid den afgaaede Handelsminister Rothe, at den højtærede Statsminister ikke vilde have Forhandlinger, at han straks vilde have Importreguleringen ophævet, at han stod paa Venstres gamle Standpunkt — og blev besejret i sit eget Partis Møde. Jeg ved ikke, om man har Lov til at formode, at ogsaa den højtærede Statsminister ligesom visse Venstremænd har betragtet et Valg paa Importreguleringens øjeblikkelige Ophævelse saaledes, at det vilde fritage ham for det Besvær at skulle gaa sin Vej og faa den Afslutning, som, hvor hæderlig den end kunde være i den Sammenhæng, jeg her har udviklet, naturligvis er noget, som man ikke med stor Begejstring gaar til. Jeg har jo haft Lejlighed til gennem ikke saa faa Aar, snart i 25 Aar, at sidde sammen med den højtærede Statsminister her i Tinget, og jeg fulgte ham ogsaa, inden jeg kom ind i Tinget, og jeg har altid i ham set Hædersmanden, for saa vidt Gentleman'en, ogsaa Biedermann'en, men jeg har jo tillige set — som jeg sagde før: en Bedemand kan godt anstille visse praktiske

Beregninger —, at den højtærede Statsminister midt i al sin Hæderlighed og naturligvis altid med den mest dystre Gravalvorlighed dog godt har kunnet foretage visse taktiske Manøvrer, hvis Formaal man ikke kunde være blind for, og som ikke helt ud, synes jeg, stemmer med den fuldkomne retlinede politiske Princippolitik. Jeg erindrer saaledes, at da det ærede Medlem Hr. J. C. Christensen havde tabt sin Tro paa Militærudgifternes Nedsættelse, fik pludselig Hr. Neergaard en meget stærkere Tro derpaa, end han nogen Sinde havde haft, ja, saa stor, at han endog bekæmpede Løjtnantslønningerne ret skarpt; han stillede sig aabenbart til venstre — den gammelmoderate Neergaard stillede sig til venstre for Reformpartiet — for derpaa nogle Aar efter, da han selv var kommet til Magten, pludselig at springe til højre for J. C. Christensen med sine fremskudte Forter, hvad der ganske vist bekom ham meget ilde.

Nu faar vi altsaa af den afgaaede Handelsminister Rothe at vide, at i Venstres Partimøde var af Ministerne kun — ja, han nævner Navnene, men her maa man maaske parlamentarisk sige: den højtærede Indenrigsminister, den højtærede afgaaede Handelsminister og den højtærede afgaaede Udenrigsminister — kunde var Tilhængere, alle de andre seks, ogsaa Ministerchefen, var Modstandere af Importreguleringen, fandt den stridende mod Venstres gamle Program og vilde straks have den afskaffet —, men blev besejret. Og saa ser vi det mærkværdige, at de to Sejrherrer fra Partimødet gaar, men den besejrede Neergaard bliver. Skønt det paa et vist Tidspunkt, som jeg sagde før, endnu nogle Dage derefter, var en offentlig Hemmelighed, at Ministeriet skulde have været rekonstrueret saaledes, at ogsaa Ministerchefen var gaaet og dermed den fornødne Ro tilvejebragt ogsaa om Landmandsbanken og dens fortsatte Tilværelse, saa at man kunde undgaa en politisk Strid herom, hvorved Ofret havde været rigtigt, saa sker der et Stemningsomslag. I Løbet af Søndagen og Mandagen sker der et Stemningsomslag indenfor Venstre, man bliver af partipolitiske Grunde betænkelig og frygter, at Ministerchefens Afgang skal skabe en underlig Stemning, skal virke svækkende rundt omkring i Landet, og i Venstrepartiets Bestyrelsesmøde bliver det saa besluttet, at Ministerchefen alligevel skal blive. Det var Mandag Formiddag. Mandag Aften kom Rekonstruktionen officielt, og man